

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Bc. Eva Sadílková

Název práce: Koncept občanství u Václava Havla a jeho odkaz pro výchovu k občanství

Oponent: Jiří Navrátil, Ph.D.

Kriteria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4):
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru <i>Je téma relevantní vzhledem k oboru? Je dobře zdůvodněno?</i>	1
Téma práce je relevantní z hlediska studia občanské společnosti.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce <i>Nakolik je obsah rámce relevantní vzhledem k tématu práce? Do jaké míry byla studovaná literatura představena přehledně a kriticky? Byla použita zahraniční literatura?</i>	3
Teoretický rámec práce staví na přehledu literatury ke konceptům občanství a totalitarismu. Zejména druhý z konceptů je představen spíše na povrchním a nesystematickém přehledu literatury (např. kombinuje empiricky orientované a normativně orientované koncepty a staví je bez dalšího vedle sebe), která je v současné sociální vědě spíše zastaralá. Práce staví i na zahraniční literatuře, ale kritická diskuse literatury v přehledu spíše chybí. Do teoretického rámce je zařazena i sekce „Aktivní občanství a totalitarismus v ČR“, která je ale spíše kontextualizací zkoumaného případu než součástí teoretického rámce. Největším problémem teoretického rámce práce nicméně je, že není využit v empirické části, resp. není pro ni relevantní.	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz <i>Jsou dostatečně konkrétní a jasné? Odpovídají tématu práce a jejímu teoretickému/konceptuálnímu rámci?</i>	1
Většina výzkumných otázek je formulována relativně konkrétně a odpovídají tématu práce. Některé z otázek nicméně nabízí obecnější odpověď, na což pak práce ve svých závěrech doplácí. Největší problém je nicméně rozsah témat a problémů, který VO nastolují, a neúměrně tím rozšiřují záběr práce na úkor její kvality.	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití <i>Je vhodně zvolen, zdůvodněn a v průběhu výzkumu realizován design výzkumu/výzkumný rámec? Jsou využité techniky sběru dat, vzorek a metody analýzy dat dobře popsány, zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i>	3
Empirická část práce představuje její největší slabinu. Práce v důsledku neúměrného tematického záběru staví na třech typech analýzy. Zaprvé, na analýze konkrétního dokumentu s nerealistickým slibem využitím kritické diskurzivní analýzy. Zadruhé, je využita kvalitativní analýza hloubkových rozhovorů s 6 zaměstnanci Knihovny VH. Konečně bylo provedeno dotazníkové šetření se studenty (jehož smysl a roli v kontextu dalších výzkumných technik je více než nejasný, byť se má jednat o pilotní předvýzkum) a focus group analýza. Bohužel se mi zdá, že ani jedna metodologických částí není zpracována na patřičné úrovni. Diskurzivní analýzu v textu nenajdeme, stejně jako standardní kvalitativní zkoumání rozhovorů. Sebraný materiál spíše diplomantce slouží k rozvíjení jejich původních témat a motivů, než aby zde byla vidět standardní kritická analýza. Některé pasáže nedávají valný smysl (jako jeden z typů aktivního občanství je uveden pasivní občan, str. 101). Text se drží předem stanoveného schématu „odkazu VH“ ale náznaky hlubší analýzy v práci chybí, jedná se v podstatě o nekritickou deskripci výpovědí. Asi nejzajímavější je analýza výsledků focus group, nicméně i ta působí poněkud útržkovitě a neukončeně, a její potenciál zůstává nevyužitý.	
Kvalita závěrů práce <i>Byly naplněny praktické nebo teoretické cíle a zodpovězeny výzkumné otázky práce? Jak byla formulována praktická doporučení, pokud byla cílem práce?</i>	2-3
Kvalita závěrů práce je spíše na nízké úrovni. Autorka v zásadě shrnuje materiál nashromážděný bez hlubší kritické analýzy, která by mj. zohlednila zahraniční literaturu na téma vlivu idejí nepolitické politiky na politickou	

kulturu a občanskou angažovanost v post-socialistických zemích (Stepan, Linz, Ost, Renwick), a kritickou reflexi idejí a aktivit VH po r. 1989 (Keane, Žižek) atp. Práce ve svém celku působí spíše hagiograficky a občasně autorčiny zmínky o nutnosti kritické analýzy tak vyznívají spíše nepatříčně.	
Práce se zdroji <i>Je v práci dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny? Byly v práci použity zdroje uvedené na seznamu použité literatury a pramenů?</i>	3
Autorčin výběr zdrojů není ideální, využívá málo zahraniční literatury a v českém prostředí spoléhá často na „sympatizující“ autory. Toto by nebyl problém, pokud by „sympatizující“ literatura byla podrobena kritické diskurzivní analýze, což se ovšem nestalo.	
Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava <i>Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň magisterské práci?</i>	2
Struktura práce je v pořádku, matoucí je ovšem chybějící samostatná metodologická sekce a „rozhození“ jednotlivých metodologických a datových popisů do jednotlivých částí empirické analýzy, což působí nepřehledně.	

Celková známka před obhajobou: 3

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Prosím o reakci na výše uvedené komentáře.

V Brně dne 10.6. 2016

.....

Podpis oponenta práce.